

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Sturoul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Slăbănogul.

Istoria slăbănogului se repetă și azi în mii și mii de variații. Acesta zăcea neputincios într'un foisor al scaldătorii oilor, ce se numea jidovește Vitezda și nu era nici o ființă omenească milostivă care, când îngerul Domnului a turburat apa, să-l bage în scaldătoare. Căci acel bolnav care intra întâia oară după turburarea apei, se vindeca ori de ce boală era cuprins. Cei care erau acolo, erau bolnavi, ori însoțitori de bolnavi, care arzător doreau ca ei, sau cei însoțiți de ei, să se vindece și așa erau gata să înlătore pe oricine, care nu era destul de energic, ca să sară în apă, sau să bage în apă pe vr'un scump bolnav mai înainte decât toți. Căci și atunci era așa, ca în zilele noastre, bunăvoința, prietenia, mila, chiar și iubirea de multe ori au cedat inte-

reselor personale sau familiare.

Și slăbănogul de treizecișopt de ani, — lungă vreme, — zăcea acolo în foisorul Vitezdei. Și veneau alții, mai puțin bolnavi ca el și se vindecau. Iar cei care erau veniți mult în urma lui se vindecau. Numai el nu se vindeca, căci era slab și nu avea pe nimeni. Era și atunci, ca și azi!

Și odată se făcu lumină înaintea ochilor bolnavului, și un glas nespus de sonor și blând l-a întrebat: „Vrei să fii sănătos?” Bolnavul într'un avânt fierbinte plin de recunoștință, pentru interesul care se revărsa spre el din ochii dumnezeiești ai necunoscutului, îi povesti istoria lui, așteptările, nădejzile, întârzierile lui dela baia aducătoare de vindecare, umilințele suferite, ghionturile, palmele și loviturile primite, resemnarea lui însuflețită de valurile izbucnitoare ale speranței. Acele

suferințe care și noi între asemenea împrejurări ar trebui să le povestim aceleiași Inimi milostive și înțeleghătoare. Nici el nu știa ce a vorbit. Și ca într'un vis auzi: „Scoală, ia ți patul tău și umblă!” Și s'a sculat, și-a luat patul și a umblat. Și nici n'a știut cine l-a vindecat, decât mai târziu, când vindecătorul, — care ca totdeauna era *Isus*, l-a întâlnit în sinagogă. Și Mântuitorul desocotind flăcăreala jidovilor, care au ținut de păcat mare că vindecatul Sâmbăta își ducea patul, i-a spus omului deja sănătos: „Iată te-ai făcut sănătos, de-acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău“.

Iată, de ce nu cutezăm noi să cerem vindecare și ajutor dela *Isus*. Căci știm condiția ajutorului lui, știm că și nouă ne sună: „De-acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău“. Și noi nu vrem să re-

nunțăm la păcatele noastre favorite. Noi nu vrem vindecare, dacă cu boala și păcatul ne părăsește. Nouă nu ne trebuie mângăiere, dacă aceea gonește din sufletul nostru plăcerile aparente ale păcatului. Și trăim, sau mai bine zis vegetăm în Vitezda lumii. Și niciodată nu vom auzi vorbele mântuitoare: „Școală, ia-ți patul tău și umblă.” Pe noi lumea, oamenii și ispitele într’atâta ne-au bolnăvit, ne-an stricat,

că nici nu suntem capabili ca să-i spovedim, să-i spunem lui Isus în cuvinte simple și sincere suferințele, nădejțile spulberate, și boala noastră. Dar dacă odată ne-am hotărî să nu mai păcătuim, Isus imediat ar fi lângă noi și nouă ne-ar spune: „Sculați-vă, luați-vă paturile voastre și umblați!” Și mai mult nu ni s’ar întâmpla niciun rău.

Dr. Berinde Irina.

Cea dintâiu școală.

Se zice că veacul în care trăim, este „veacul copilului.” Și aceasta pentru că oamenii, vrând să facă lumea mai bună decât cea de mai înainte, se îndreaptă mai întâiu către copii. Se crede că îndreptarea relilor din sufletele oamenilor, așa se va face mai bine, dacă îi vom da aceea atențiune care i se cuvine, copilășului nevinoțat, în care ghicim toate puterile de a ajunge la bine, în plină sănătate. Și fiindcă de regulă copilul se crește în școală, am putea să zicem că veacul nostru este și veacul școalelor. Într’adevăr, vedem că toate neamurile se dau pe întrecute ca să ridice școale peste școale ca nici un copilăș din țara lor să nu rămâie fără lumina învățaturii și, mai ales, fără de creșterea și grija sufle-

tului și trupului care i se cuvine omului, coroanei tuturor zidurilor. — Cu adâncă rușine — trebuie să spunem însă, că doar în întreaga lume, puține sunt popoarele albe care să fie mai înapoiate în privința aceasta, decât noi românii din Maramureș . . . Dar — cu toate aceste — și noi ne răsboim pentru școalele noastre, chemate să învețe cinste și cunoștințe de preț și folositoare pe aceia cari mâine vor lua locul nostru. Am vrea — dacă am avea modrul — ca să înzestrăm școalele noastre cu tot ce li se cuvine, să le dăm învățătorilor noștri plată cât de bună, ca ei — lipsiți de grijile vieții — să-și vadă de creșterea scumpilor copilăși, nădejdea și mângăierea zilelor noastre.

Dar . . . în lupta pentru lumină și învățatură, mulți dintre ceice ar fi chemați să îndrepteze destinele Țării, uită că alta este cea dintâiu școală, decât școala copiilor mici. Al-tul este așezământul care în virtutea vorbelor Domnului, trebuie să învețe „toate popoarele.” Școala cea mică este numai fiica — oricine și orice ar zice — celeilalte mari învățătoare a lumii, a Bisericii. Biserica a ridicat mai întâiu școale; ea le-a dat idealurile și dacă se abat dela învățăturile ei, aceste sunt pe cale greșită.

Biserica este cea dintâiu școală.

Biserica este cel dintâiu așezământ de cultură; ea este cea mai puternică îmblânzitoare moravurilor, a oamenilor.

L-a făcut acest lucru biserica noastră în trecut? L-a putut face? Nu le întrebăm aceste, dar cu mare bucurie constatăm că azi în tot locul, unde Biserica noastră poate liber să-și spună cuvântul mântuitor, masse mari de oameni se îngrămădesc în jurul altarelor să soarbă de acolo mântuirea; în jurul amvoanelor să asculte învățăturile mântuitoare; în jurul scaunelor de mărturisire ca să-și curățească sufletele prin focul sacru al pocăinții.

Exemple vii ne sunt orașul nostru, ne sunt catedralele episcopoești din Baia-Mare, și din Cluj.

Așazisele așezăminte de cultură: teatre, cinematografe,

ziare sunt mai mult răspânditoare de otravă și — spre noroc — nici nu sunt cercetate de români.

Rămâne deci, ca singur loc de răspândire a luminii pentru cei în vârstă: Biserica și așezămintele din jurul ei. Iar dânsa chemarea pentru care Dumnezeu a așezat-o și-o îndeplinește cu vârf și îndesat. Slujitorii ei sunt apostoli adevărați cari jertfesc sănătate și viață, familie și interese personale, pentru a face voia lui Dumnezeu.

Credem că ceice văd cu ochii lor adevărul, vor recunoaște că cea dinău instituție de cultură a poporului nostru este biserica... iar slujitorii ei sunt vrednici să-și primească și din cele pământești parte dreaptă după munca, pregătirea și însemnătatea chemării lor.

Ceice cred că veacul nostru este veacul școlii, vor recunoaște că trebuie să fie și veacul Bisericii.

numai când sunt acasă în concediu mai pot asculta sf. Liturghie. Sărmanii soldați, dela cari se cere, să fie soldați buni, dar li se închide drumul spre Biserică. Oare fără biserică putem să avem soldați buni? Nu.

Atât de frumos a fost, când cu ocazia concediului de Paști soldații din Abrud reîntorcându-se la trupă, au cerut, ca să li se elibereze certificat, că în timpul concediului au ascultat Liturghia în Dumineci și sărbători. Semn, că comandamentul garnizoanei Abrud înțelege, că fără Biserică nu se poate face armată, fără credință în Dzeu nu este nici credință cătră Țară și drapel.

Sărmani soldați, căroră vi se închide drumul spre credință și prin credință spre un viitor mai bun!

Ori, Biserica, deorișice confesiune să fie, ieste cheazășia ordinei. Nu știu eu zău, că dacă Biserica cu puterea sa spirituală n'ar influența sufletul și bunul simț omenesc, oare fi ar în stare baionetele să împiedece desordinele? Mai ales, că și purtătorii de baionete lăsați sufletește în voia soartei, legați de drapel numai de disciplină, nu vor mai avea — într'un caz de lipsă — tăria, ca să fie susținătorii ordinei și apărătorii patriei.

Dar ce să lungim mult firul vorbei? Este o mentalitate greșită mentalitatea aceloră, cari socotesc, că lucră bine atunci, când nu

Sărmanii soldați.

Datorința de căpetenie a orișicărui cetățean al unui stat este apărarea patriei. Oricât de democratic să fie un stat, cetățenilor se impune aceasta datorință, primordială. De aceea, chiar și în Rusia bolșevică, statele susțin armată și o mare parte a tineretului este sub drapel timp mai îndelungat sau mai scurt, după legile țării respective. În acest timp se face educația militară a tineretului.

Soldații se deprind în arta războiului, ca în caz de nevoie, Țara să-și poată apăra hotarele. Așa trebuie să fie.

Dar o armată, în care să se poată încrede țara, are nevoie de un factor, fără de care zădarnică este instrucția militară și zădarnică este și disciplina, — acest factor

este moralul. O armată demoralizată, să fie cât de instruită, nu mai face nimic.

Și atunci mă întreb, cum comandamentul din Sighet socotește, că va crește viitorii apărători ai patriei, — fără ca să se îngrijească de creșterea lor morală religioasă? Ori știm, că în aceasta creștere zace adevărata forță a armatei. Cunoaștem ordinele severe date în aceasta privință, doar lipsurile sufletești ale soldaților din garnizoana Sighet sunt provăzute de parohia noastră. Știm, că prin ordin sunt suspendate corvoadele în zile de Dumineci și în zile de sărbători legale, cum este și poruncit ca în aceste zile soldații să asculte sf. Liturghie. Dar în Sighet aceste ordine nu se mai respectă.

Sărmanii soldați, cari,

lasă, ca soldatul să-și îndeplinească datorițele sale față de biserica sa. Biserica cu forța ei spirituală este aceea, care va da armatei morala, acest factor, fără de care armata cea mai disciplinată se distruge.

Se impune, ca educația morală a poporului românesc să nu fie intreruptă în timpul armatei, căci s'a dovedit, că oameni cum se cuvine, după doi ani de armată reîntorcându-se la viață, au devenit niște elemente turbulente în satul lor. E și natural. Scăpați de disciplina militară, în timpul celor 2 ani de serviciu au uitat, că afară de aceasta mai e ceva, după care trebuie să ne conformăm viața: Biserica.

Și când socotești că cei 700 credincioși ai Bisericii noastre—soldați în Sighet—timp de 2 ani nu pot asculta sf. Liturghie și nu se împărtășesc în binefacerile învățăturilor sfinte. Ce va fi cu ei după ce vor merge acasă?

Sărmanii soldați!

Mismar.

† Suntem informați că pe doi membrii marcanți ai vieții noastre bisericești i-a lovit soarta cu durere mare.

Reverendisimul Dr. Gherghe Bob, vicarul general al Eparhiei noastre și Dr. Gh. Neda, profesor și redactorul gazetei „Unirea” au pierdut fiecare pe tatăl său. În marea lor durere și noi luăm parte. Transmițem cele mai sincere condoleanțe.

Cursurile pregătitoare pentru prima mărturisire și cumințenie s'au început. Mulțumită Domnului, numărul copilașilor este atât de mare, încât a trebuit să se facă 2 secțiuni — pentru băieți și pentru fetițe.

În întreaga lume trăiesc azi 321,000 preoți catolici, cari în toate părțile lumii se luptă pentru învingerea Evangheliei. Dintre aceștia 252,000 trăiesc în Europa și numai 2200 în Australia. În Asia, deși este de 5 ori mai mare ca Europa, sunt numai 10,500 de preoți catolici.

La noi face mare vâlvă abdicarea Dlui Maniu din președinția partidului său. Se zvoneste, că Dl. Maniu ar intenționa formarea unui nou partid, care ar combate politica partidului național-țărănesc dela guvern. — În afacerea Skoda instrucția decurge. Au fost ascultați mei mulți ofițeri superiori în legătură cu aceasta afacere. — Uniunea micii antante în cele militare, aduce cu sine o apropiere tot mai mare dintre popoarele celor 3 țări. Înțelegerea între România și Jugoslavia, pe teren bisericesc este aproape asigurată. Acum se încearcă înlesnirea tarifului va-

mal între cele 3 state, înlesnirea trecerii frontierei și înlesnirea circulației mărfurilor.

Între Anglia și Rusia s'au ivit mari neînțelegeri, fiindcă Rusia a deținut câțiva ingineri englezi, învinuți că ar fi lucrat împotriva intereselor Rusiei. Anglia a răspuns cu aceea, că a interzis intrarea mărfurilor rusești în Anglia.

Publicație de licitație.

Subsemnatul aduc la cunoștință că în ziua de 14 Mai a. c. la ora 1 d. m. se va vinde prin licitație publică pășunatul de pe muntele „Stănișoara” proprietatea bisericii gr. cat. din leud. Licitația se va face în localul primăriei din leud. Prețul de strigare este 30000 (treizecimii) Lei.

leud la 21 Aprilie 1933.

Vasile Gorzo Ion Dunca
curator preot.

Oficiul vicarial—Sighet.

Nr. 173—933 vic.

Se aduce la cunoștință generală, că licitația pentru parchetul din pădurea bisericii din Moisei fixată pe ziua de 25 Aprilie s'a amânat pe ziua de 15 Maiu, când se va ține la Administrația Capitulară din Baia Mare.

Oficiul vicarial.

Calendar săptămânal.

7 — 13 Maiu 1933.

7. Dumineca Slăbănogului (Ap. Fapt. 9, 32 Ev. Ioan 5, 1.) M. Acachie
8. Luni Ev. Ioan
9. Marți Pr. Isaia
10. Miercuri Ap. Sim. Zilot † 64 Proclamarea Independenței României
11. Joi M. Mochie
12. Vineri P. Epifan
13. Sâmbătă M. Glicheria † 177.

